

SLOVENSKI NAROD.

Zakaj vsek dan zvečer, tistim nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam pošt, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor naša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se se tvelé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Sokolstvo na razpotju.

V zgodovini slovenskega sokolstva utegne imeti včerajšnji dan velik pomen in utegne postati odločilna važnost za prihodnost. Kar je že dolgo časa tlelo na skrivnem, je včeraj bruhnilo na dan z elementarno silo in pokazalo se je principijalno nasprotje, vsled katerega je do zdaj navidezna enotnost med slovenskim sokolstvom razbita.

Slovensko sokolstvo ima od nekdanj neizprosnega načelnega sovražnika: to so klerikalci. Kar je v njihovih močeh, store vse, da zažre razvoj sokolstva, vse, da bi raznetili razpor in sokolstvo razdružili in razdvojili, vedoč, da s tem napeljejo vodo na svoj mlin.

Ze več kot dvestet let je tega, kar se je začelo klerikalno rovanje proti sokolstvu. Zlasti ljuto vojno je vodil proti sokolstvu sedanjí škof Mahnič, ali ta njegova vojna ni dosti pomenila, ker živela sta takrat samo dva Sokola, ljubljanski in kranjski, dočim so vsi drugi le uberno živeli in niso imeli nikakega posebnega pomena. Mahnič je v tem boju opešal; uvidel je brezuspešnost svojega prizadevanja in odnehal.

Premirje pa je trajalo le malo časa; kakor hitro se je pokazalo, da se je med slovenskim sokolstvom začela nova doba in začelo novo življenje, so tudi klerikalci obnovili proti njemu svoj nizkotni boj.

Novo dobo v slovenskem sokolstvu je začel dr. Viktor Murnik. Marsikdo se še spominja bojev, ki so se takrat bili v ljubljanskem Sokolu. Ti boji so davno končani. Bili so principijalnega značaja in zato se je lahko doseglo sporazumljenje. Marsikomu ostane nepozaben trenutek, ko je na včerajšnjem shodu vstal dr. Kušar, ki je svoj čas vodil opozicijo proti dr. Murniku in možato izjavil, da pripozna v polnem obsegu so-

kolake principe, ki jih zastopa dr. Murnik.

Slovensko sokolstvo je preporočil dr. Murnik. Iz ljubljanskega Sokola je šlo vse delo in v nekaterih letih se je slovensko sokolstvo močno poživilo in razvilo. Nastala so nova društva, v starih društvih se je začelo novo življenje in povsod se je delalo po principih, ki jih je uveljavil in uvedel dr. Murnik, tod bolje, ondi zopet slabše, ali nekaj se je delalo povsod.

In da se to delo sistematično uredi, da se zagotovi enotnost in z jamči redno in vztrajno delo, zato je zopet skrbel dr. Viktor Murnik in je sprožil misel o ustanovitvi Slovenske sokolske zveze.

Kar ima danes slovensko sokolstvo — za vse se ima zahvaliti dr. Murniku. Reorganiziral je sokolska društva, ustvaril je iz nič sokolsko telovadno terminologijo, uredil je telovadbo sistematično, da ni več samo prekučevanje po orodjih, marveč sredstvo, ki vzgoji zdrava telesa in krepke ter inteligentne značaje in vzgojil je celo vrsto vaditeljev, ustvaril je znanstveno podstavo vsemu sokolstvu in ustvaril sokolski list, ki ga sam urejuje, kar je velikansko delo, ker med vsemi Sokoli ni nikogar, ki bi mogel pri tem pomagati. Dr. Murnik je žrtvoval sokolstvu deset najlepših let svojega življenja, žrtvoval mu vse svoje moči, dosegel uspehe, o katerih je celo nehvaležni celjski Smertnik moral reči, da mu zagotavljajo večno slavo — včeraj pa je prejel plačilo za to svoje ogromno delo in za te svoje ogromne žrtve. Na Slovenskem še nismo doživeli slučaja tako ostudne nehvaležnosti za strokovno delo, kakor včeraj, na ustanovnem shodu Slovenske sokolske zveze, kjer je pri volitvi staroste dr. Murnik — propadel.

Odkar se po zaslugi dr. Murnika

slovensko sokolstvo mogočnejše giba, odkar se število Sokolov množi, odkar raste ugled in veljavnost sokolstva ter se kažejo uspehi Murnikovega dela, od tedaj se klerikalci kakor besni zaganjajo v sokolstvo in napenjajo vse sile, da bi razbili in razdvojili to veliko organizacijo, ker jih je — strah sokolstva.

In ta divja agitacija ni ostala brez uspehov. S tem, da se je znatno pomnožilo število Sokolov, so prišli v društva tudi nekateri nezanesljivi elementi, ki so v večji ali manjši zvezi s klerikalstvom, povrh pa so začeli vplivati tudi politični momenti.

V zeleni Štajerski, kjer je narodna stvar tako žalostna, kakor nikjer drugod, tam se je skoval tudi princip: naša sokolska društva morajo biti taka, da bo ž njimi zadovoljna prečastita duhovščina.

Slovensko sokolstvo se doslej ni nikdar bavilo z dnevnim politiko in se ni vrtikalo v politične boje. Samo po sebi pa se razume, da mora biti napredno, da mora v njem vladati napredni duh. Kdor ni naprednjak, ta ni Sokol, pa naj vsak dan obleče rdečo srajco. Tudi na Štajerskem in na Primorskem so priznavali ta princip do zadnjega časa. Odkar pa so začeli klerikalci groziti, da ustanove svoja telovadna društva, so začeli na Štajerskem propagirati zgoraj omenjeni princip, da morajo sokolska društva biti taka, da bo ž njimi zadovoljna duhovščina.

Posebno živahna je postala ta agitacija zadnji čas, ko je prišla na vrsto ustanovitve Sokolske zveze. Pod to zvezo pridejo tudi štajerska in primorska sokolska društva in zato so na Štajerskem začeli rogoviliti, da mora Zveza biti taka, da bo ž njo zadovoljna duhovščina in s tem zanesli politiko v sokolstvo.

Na sokolski slavnosti v Zagrebu

je bil napravljen komplot, da se postavi na čelo Zveze moža, ki je politično kar mogoče brezbarven, tam je bilo sklenjeno, da se voli dr. Ravniharja, čigar oseba se je zdela zarotnikom garancija, da bo Zveza taka, da bo ž njo duhovščina zadovoljna.

Odbor ljubljanskega Sokola, ki je ustvaril Zvezo, je, ko je dr. Tavčar v naprej odklonil vsako kandidacijo, sklenil kandidirati dr. Murnika. Razlogi za to so bili raznovrstni. Pred vsem so prišle v poštev velikanske zaslugi dr. Murnika. Murniku se ne more primerjati noben drugi Sokol na Slovenskem; on je sploh edini mož, ki ima vse potrebne zmognosti, voditi Zvezo, edini, ki je sposoben voditi Zvezo, da bo dosegla svoje namene. Sokolska zveza brez dr. Murnika je izmisel.

A še nekaj je prišlo pri kandidaturi v poštev. Znana stvar je, da je ravno dr. Murnik najdoslednejši nasprotnik temu, da bi se sokolska društva angažirala za dnevno politiko. Imel je zaradi tega že trde boje, a vztrajal je na svojem stališču in faktično se ni Sokol nikdar vrtikal v dnevno politiko. To je bil drugi nagib, ki je napotil odbor ljubljanskega Sokola, da je kandidiral za mesto staroste dr. Murnika. Hotel je spraviti na čelo politično popolnoma nekompromitiranega moža, čigar oseba je jamstvo, da se Sokolstvo ne bo zapletalo v politične borbe, a tudi jamstvo, da bo vladal v Sokolstvu pravi sokolski duh, ki ne more biti drugačen, kakor napreden.

Na včerajšnjem ustanovnem obnem zboru je zmagala štajerska politika.

Eminentno nepolitičnega kandidata se je podrolo s političnim kandidatom in s tem se je v sokolstvo zanesel politični boj, se je zabil v sokolstvo

klin in provzročil razdor, čigar konsekvence danes še nihče ne more pregledati. Proti dr. Ravniharju kot človeku nima nihče ničesar; nagibe, iz katerih se je nasprotovalo njegovi kandidaturi, je jedrnat razložil dr. Windischer. Iz vsega se vidi, da boj absolutno ni bil oseben, marveč načelen, in v tem tiči njegova velika nevarnost.

V naslednjem prijavljamo popolnoma objektivno poročilo o ustanovnem shodu Sokolske zveze, pripominjamo pa, da je ta zveza po našem prepričanju dete, ki nima življenske moči in bo meralo ali umreti ali pa bo brezkoristno vegetiralo na veliko škodo sokolski ideji.

Včeraj dopoldne ob desetih je bil v mali dvorani »Narodnega doma« ustanovni zbor »Slovenske sokolske zveze«. Zastopana so bila z malimi izjemami vsa sokolska društva, ki so poslala 119 delegatov.

Zborovanje je otvoril dr. Ivan Tavčar kot starosta »Ljubljanskega Sokola«.

Pozdravil je zbrane Sokole in Sokolice, katerim je zaklical sokolski »Na zdar!«

Danes se ima ustanoviti, je nadaljeval govornik, zveza slovenskih sokolskih društev, ki je postala že nujna potreba. Želeli je le in to hodi slovesno izrečeno, da bi ta zveza uspevala in da bi izpolnila vse nade, ki se stavljajo vanjo.

Mnogo je bilo zaprek, predno se je mogla uresničiti ta ideja; treba je bilo dolgoletnega truda in dela, da se je dosegel smoter, za katerim je težilo sokolstvo že zdavnaj. V tem oziru so si stekle neveljavih zaslug razne osebe, katerim gre vsa zahvala. A brez dvoma si je pridobil za ustanovitev zveze največ zaslug dr. Viktor Murnik, kateremu boji tudi v prvi vrsti izrečena posebna zahvala na njegovem požrtvovalnem delu in trudu. Takisto pa je treba izreči iskreno zahvalo vsem drugim,

LISTEK.

Zakaj sem potoval in kako?

(Dalje.)

Zelo nestanovitnega značaja je moral biti gospod, po postavi dolg in suh, čigar redki lasje so bili oblizani, kakor dlaka v vodo vrženega ščeneča, pod nosom pa mu je kvišku širlelo nekaj parov skrbno negovanih kocin. Eno oko je imel oboroženo z monoklom, leva stran ustnic pa mu je visela dobro vidno navzdol. Da je bil suh ko trska, se mi je zdelo čisto naravno; zakaj mož ni nič jedel, temveč med tem časom, ko so drugi večerjali, je tekal od dame do dame, vsaki povedal nekaj, kar je moralo biti zelo sladko, ker se mu je vsaka tako sladko nasmejala, slednjič je po običaji pri neki mladi, še precej lepi dami, ki sploh ni drugega znala ko smejati se. Vsaj jaz je nisem videl resne niti trenutek. Njen po letih sicer še mlad, toda starihak in bolehen mož, pa je imel otroka v naročju in mu mašil menda makarone v usta.

Ne daleč od mene je sedel za-

ljubljen parček; videti je bilo, da sta novoporočena. Pa naj sta bila ker koli že, to je moje vedé oko takoj dognalo, da se imata zelo rada. Ves čas sta se držala za roke, stikala glavi, povedati sta si pa imela toliko, kolikor se ima komaj pomeniti venček častitljivih matron, sbranih pri kavi. Ko bi pa še kdo dvomil, da sta to novoporočena, ga je moralo prepričati dejstvo, da sta prva od vse družbe postala zaspana in se podala k zaželenemu počitku.

Kakor pa je že navada slabotne človeške narave, da sreča enega zbujata zavist drugega, tako je imel tudi ta srečni parček mnogo zavidljivcev. Zlasti malo prijazne poglede mu je pošiljala ona dama, ki je svalkala viržinko med svojim umetnim zobovjem, pa tudi na obrazih drugih letoviščaric se je brala zavist; gospod z monoklom pa, dasi je sicer vse obral, se tema dvema niti ni upal približati. Jaz, ki nisem nikdar in nikomur nevoščljiv, seveda tudi temu parčku nisem bil. Natihem me je pa le jezilo, da se ta nevesta, ali kaj je bila, ni nikdar osrila vame, dasi so vendar ostale dame zdajpazdaj nekoliko pokoketirale z mano, ne rečem, da ravno iz interesa, ampak

ker sem bil v tej družbi nekaka eksotična prikazen. Da sem postal pri tej priliki tudi melanholičen, kdo bi se temu čudil, ki pozna mojo srčno zadevo? Spomnil sem se Agate in si mislil: Tudi ti bi lahko tako zgodaj hodila k počitku, kakor ta parček, ko bi ne bila tako peklensko pohlepna po blagu.

Sicer sem pa po obilno zaužiti večerji, in ker sem bil utrujen, tudi tako sladko počival in drugo jutro navsezgodaj šil in zdrav zlezal iz postelje. Po malem neopazumljenju, ki je nastalo med menoj in postrežnico vsled tega, ker sem zahteval jaz v svoji laššini za zajtrk dve mehko kuhani jajci, ona je pa v svoji laššini razumela, da zahtevam surovi, sem zasedel kolo in se odpeljal.

Ker je bila cesta zelo lepa, okoliha interesantna, zrak pa prijetno hladen, sem bil tako židane volje, da bi bil samega veselja med potoma najraje preobračal krolese, ko bi se ne bilo bati, da bi pri tem ne pokvaril koleca. Kjer je bil kraj posebno romantičen, sem rasjahal in si ga stoje ali grede natančneje ogledal. Opazil sem, da je morala biti pred nekaj dnevi v teh krajih huda ne-

vhta, ker je bila cesta mestoma zasuta s kupi gramoza, prinesenega s tik ceste se vzdigaj diš gora. Kakih 25 km nižje Chiusaforte se je pa spremenil svet. Do zdaj ozka dolina se odpre, gore se umaknejo nazaj in na stran ter prične se Furianska ravnina. Cesta je še vedno lepa in gladka ko miza, ne visi pa ne več znatno; zato kolo ni več samo teklo, kakor dozdaj, ampak treba mu je bilo nekoliko pomagati. Vasi in trgov, skov katere sem se vozil, ne bom tukaj našteval, saj je na Laškem eno se lišče podobno drugemu s svojimi na kupznesenimi neometanimi, starimi in razcepanimi poslopji in ozkimi ulicami.

Znamenito pa je mesto Venzona po svojih mumijah. To so namreč zelo dobro ohranjena človeška trupla iz različnih dob, različne starosti in stanu ter obojega spola. Po številu jih je 34. Nahajajo se v stari kapelici v stoječi pozituri naslonjena ob zid. Ker je prst, v kateri so bila trupla pokopana, silno suha, je porakala iz njih vso mokroto, še predno so začela razpadati. Popolnoma isušena niso mogla več trohnети. Tako vsaj mi je raslagal mož, ki me je popeljal v kapelico. (Glej Rutarjevo Beneško Slovenijo, str. 48). Njih koža

je kakor tanko usnje, mišice in živčevje pod njo pa kakor posušen mah. Pri nekaterih so še ohranjeni lasje. Pri večini tudi zobje, sicer so pa tudi drugi deli ohranjeni kar najboljše, zato so jim ledja zakrita z belimi rutami. Mumije duhovnikov imajo v znak svojega nekdanjega dostojanstva barete na glavi, grbe nosi še zdaj svojo grbo, debeluhar svoj čezmerno velik, zdaj zgubančen trebuh. Na vsaki mumiji je prilepljen listek, na katerem je zapisano ime umrlega, dan smrti in starost. Najstarejša mumija je, če se prav spominjam, iz začetka 18. stoletja, najmlajša od leta 1891.

Z zanimanjem sem ogledoval to odrevenelo okvirje nekdanjih misli in čustev, tupatam katero tudi potipal, slednjič se pa pijetno zamislil v ono dobo, ko so tudi te mumije živele, kakor jaz sedaj, se veselile in trpele, dokler niso povzročile znotranji ali zunanji uplivi, da je sicer tako živo srce nehalo biti, nakar je padla zaveda in konec je bil njih tragikomedijske. Garderobo, če se amem tako izraziti, ki je rabila pri igranju tragikomedijskih prisov, pa še dandanes hodijo gledat igralci-potomeci.

(Dalje prih)

ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je mogla osnovati zveza.

Nimam namena dolgo govoriti, ker vem, da je čas zelo pihlo odmerjen in da čaka več nujnih točk svoje rešitve, a zdi se mi potrebno, da še nekaj posebno naglašam.

V zadnjem času se je pričela od gotove strani prava gonja proti moji osebi, ker sem jaz služajno starosta ljubljanskega »Sokola«, in se me je dolžilo, da izrabljam »Sokola« v svoje politične svrhe.

Z ozirom na konstatujem slovesno in pozitivno v to za svedoka ves odbor, da nisem nikdar zastopal v društvu političnih tendenc, še manj pa, da bi hotel društvo izkoriščati v politične svrhe. Povedano bodi odkrito, da narodno napredna stranka še ni tako propadla, da bi ji bilo potreba v politične svrhe izrabljati »Sokola«.

S tem končujem in odrejam po sporedu volitev staroste »Slovenske sokolske zveze«.

Za skrutinatorja imenujem bb. Lindtnerja in Smertnika.

Nato se je zglasil za besedo dr. Jos. Kušar, ki je predlagal, naj se otvori o volitvi staroste razgovor, da se delegatje dogovore o kandidatih. Obenem je naglašal, da je nujno potrebno, da se izbere za staroste zveze zanesljiv in odločen pristaš narodno-napredne stranke (hrup v ozadju) in takšna oseba, ki bi dajala dovolj jamstva, da bo čuvala sokolsko idejo neomadeževano in tudi izpolnjevala dolžnosti, ki jih nalaga častno mesto staroste. Ker je dr. Tavčar, ki bi bil brez dvoma naj bolj sposoben za to dostojanstvo, odločno odklonil vsako kandidaturu, je za to mesto na vsak način najbolj sposoben dr. Viktor Murnik, kateremu naj vsi Sokoli izkažejo svoje zaupanje s tem, da ga volijo za starosto. (Na eni strani burno pritrdjevanje na drugi hrup)

Po težkem trudu si je priboril besedo dr. Treo iz Gorice, ki je govoril približno takole: Pričetek današnjega zborovanja je pokazal jasno, da ni med nami soglasja, da ste se pojavili dve struji, ki delujeta za svoje kandidate.

Dr. Kušar je rekel, da mora biti bodoči starosta odločen pristaš narodno napredne stranke. Oba kandidata dr. Murnik in dr. Ravnihar sta naprednega mišljenja (Klici: dr. Ravnihar narodno napredni? Kdo pravi to? Kdaj je to priznal?) Zato sem mnenja, da se naj dovolj pri volitvah popolna svoboda in prostost. (Velik hrup, da ni moči slišati ničesar.)

Odločno bi bil za to, da bi se izvolil za starosta dr. Tavčar, ker bi bil to glasen protest proti rovarjenju gotovih ljudi proti sokolstvu in ker bi bil to krepak odgovor na njihove napade ter dokaz, da se sokolstvo ne da vreti pod nože.

Dr. Murnik si je pridobil za razvoj slovenskega sokolstva neveljnih zaslug, to priznava vsakdo (Pritrdjevanje), a ker mustoji nasproti drugi kandidat, ki tudi ni klerikalec, (Klici: Ali je socialni demokrat?) naj odločijo med njima listki.

Nato se je zglasil za besedo tajnik ljubljanskega Sokola dr. Fr. Windischer. Govornik smatra za ozirom na to, da se govori o nasilni in razsežni agitaciji proti dr. Ravniharju »z neke strani«, za potrebno obrazložiti, zakaj je 2/3 odbornikov ljubljanskega Sokola in večina delegatov zoper izvolitev dr. Ravniharja. Poudarja pa izrečno, da je vse te nagibe že v soboto zglasil dr. Ravniharju v lice, ki pa je vzel temu vstrajal pri kandidaturi, od gotove strani predobro pripravljeni. Govornik pravi, da tudi po njegovi sodbi spada v prvi vrsti na mesto staroste dr. Tavčar, ki si je pridobil odličnih zaslug za slovensko Sokolstvo, zlasti pa za ljubljanskega Sokola. Ker pa dr. Tavčar odločno odklanja častno to mesto, in je obveljalo mnenje, da slovenskemu Sokolstvu ni treba jemati za najodličnejša mesta može, ki so sicer zaslužni, pa se ne udeležujejo aktivno sokolskega giba-

nja, so morale za kandidaturu odločiti zaslug, pridobljene s sokolskim delom. V počevstvu prišla brata Ravnihar in Murnik. Odločali so zgolj stvarni razlogi, osebnosti so bile vsem tuje. Ne odrekamo bratu Ravniharju delavnosti in tudi ne za slug za sokolstvo. Pokazal se je ob mnogih prilikah požrtvovalnega, zlasti ob zastopstvih. Če se je pa odločilo zoper njega, leži varok v tem, da imamo bolj zaslužnega brata, nadalje da pri njem nismo na jasnem, kaj misli in hoče. Njegovi sicer navdušeni govori dopuščajo tolmačenje na to ali ono stran. O možu pa, ki ga postavimo na mesto staroste, moramo dobro vedeti, kakšnega mišljenja je, ker bo prišel čisto v položaj, govoriti v imenu slovenskega sokolstva. (Klici: »Res je! Dobro!«) Brat Ravnihar je predsednik društva »Akademije«, ki je nedavno proglasilo za svoje glasilo »socialnodemokratično revijo« »Naši Zapiski«. Zategadelj smo mnenja, da predsednik takega društva ne more biti vodja slovenskega sokolstva, ki nad vse poudarja narodnostno idejo. Govornik izjavlja, da je sam član »Akademije« in se strinja z načeli, na katerih je bila ustanovljena, ne more se pa strinjati z vladajočo strujo, Spoj jivosti med mestom predsednika »Akademije« v teh razmerah in med mestom staroste Sokolske zveze ni ustrvariti! (Klici: »Res je! Tako je!«) Narodnost tu — narodnost ondi. In zakaj se je velika večina v odboru ljubljanskega Sokola odločila za dr. Murnika? Brat Murnik je duša slovenskega sokolstva. Nad deset let deluje z bresprimerno požrtvovalnostjo za sokolstvo; vse, kar imamo, nam je on ustvaril. Terminologija je njegovo delo, prepotreben list »Slovenski Sokol« je malone izključno plod njegovega truda. Vse načelne, vse vaditelje nam je vzgojil on. On je sgradil in utrjal temelj slovenskemu sokolstvu. Vse velike skupne prireditve sokolske so v prvi vrsti njegova zasluga. Sokoli v drugih slovenskih narodih to vedo dobro. Čehi in Hrvatje smatrajo njega za vodjo slovenskega sokolstva. On nosi breme, njemu tudi prvo čast. Govornik ravi, da je njegovo in vseh pravih Sokolov mnenje: Če je kandidiran brat Murnik, se mu mora umakniti vsak drug slovenski Sokol! (Klici: Res je! Dobro! Viharno ploskanje in odobravanje.) Z njim se ne more enačiti noben drugi. Kdor je za to, da se vodi slovensko sokolstvo v sokolskem duhu ter v znamenju sokolskega dela, volil bo našega brata Murnika. (Viharno ploskanje.)

Napram dr. Windischerju se je zagovarjal dr. Ravnihar — sam. Žalostne razmere, je rekel govornik, so nastale med nami, vodi se boj proti osebam in ne proti principom. (Burni ugovori). Kar je dr. Windischer preje naglašal, mi je res že včeraj povedal v obraz. Na tem mestu izjavljam slovesno, da je moja vest čista.

Res sem predsednik »Akademije«, a to se mi ne more in ne sme šteti v greh, ker je »Akademija« društvo, čigar glavni cilj je delo za ljudsko izobrazbo. Da bi bili »Naši zapiski« glasilo »Akademije«, ni res. Res pa je, da se je društveni kom priporočalo, naj priobčujajo svoja predavanja v »Naših zapiskih«. (Medklici: Kiso organ socialnih demokratov.)

V »Akademiji« so zastopane razne struje, zato vlada v društvu popolna svoboda in te elemente družijo pozitivno delo.

Kadarkoli sem javno nastopil, nikdar se nisem pregrešil proti narodni ideji, pač pa sem se vsekdar toplo zavzemal za sokolstvo. Dokaz tega so moja predavanja o sokolstvu in sokolski ideji. Dr. Windischer ni dosleden, ako mi sedaj šteje v greh »Akademijo«. Že pred poldrugim letom se je ustanovilo to društvo in sem bil voljen za predsednika, a to se mi takrat ni štelo v greh; dokaz tega je, da sem bil v kljub temu lani vnovič voljen za podstarosta ljubljanskega »Sokola«. Očitati se mi hoče, da nisem narodnjak. Jas pa vprašam,

ali je ta boljši narodnjak, ki ima polna usta narodnih fras in ki poje pri vsaki priliki »Lepo našo domovino«, (Klici: to so frase) ali oni, ki pozitivno deluje za narod? 16 let že delam v »Sokolu« in javnost lahko sodi, kakšen sem. Sklepan svoj govor in naglašam: Tak sem bil in tak tudi ostanem v bodoče. (Hrup in vršje)

Ker se ni nihče več oglašil za besedo, je dr. Tavčar odredil volitev. Volilo je 119 delegatov, od teh je oddalo svoj glas 82 dr. Ravniharju, 35 dr. Murniku in dva dr. Tavčarju.

Izvoljen je bil torej dr. Ravnihar, ki je takoj prevzel predsedstvo.

Ko se je razglasil izid volitve, so pristaši dr. Murnika med nepopisnim hrupom demonstrativno zapustili dvorano, s tem pa je bila tudi zapečaten usoda »Sokolske zveze«, ki je vlad tega brez dvoma — mrtvo porojeno dete. V dvorani je ostal samo dr. Murnik, ki je podal tole izjavo:

Dr. Murnik izjavlja, da je kandidaturu za starosta sprejel skrajno nerad, le vlad mnenja večine ljubljanskih odbornikov, da njegova kandidatura more preprečiti razdor, ki se je tedaj izvršil v kljub njej. Kandidirate me za načelnika. Mesto načelnika smatram za ravno tako važno kakor ono staroste, in mislim si, če nimam zaupanja, da bi mogel biti starosta, morem ravno tako malo računati na to, da bi užival pravo zaupanje kot načelnik. Hvala bratom, ki me kandidirajo, kandidature ne sprejemam.

Ko se je polegel hrup, ki je nastal po Murnikovem govoru, se je volitev nadaljevala.

Z vzklikom so bili izvoljeni: dr. D. Treo iz Gorice za I. podstarosta, dr. I. Karlovšek za II. podstarosta, B. Kajzelj za tajnika, I. Vesel za blagajnika, B. Dzenik za zapisničarja, Rogl, Perdan in Viljem za njih namestnike, Uličar iz Trsta, J. Novak iz Idrije in H. Sax iz Kamnika pa za preglednike.

Za načelnika je bil izvoljen soglasno med viharim pritrdjevanjem dr. Viktor Murnik in se je izbrala deputacija, v kateri so bili gospodje dr. Ravnihar, dr. Treo, dr. Karlovšek in Josip Smertnik, ki bi naj dr. Murnika pregovorili, da bi sprejel načelstvo.

V to se je zborovanje odgodilo na popoldne ob dveh.

Popoldne je zbor otvoril dr. Ravnihar, ki je naznanil, da dr. Murnik v kljub prigovarjanju ne prevzame načelstva. Za načelnika je bil nato izvoljen Josip Smertnik iz Celja.

Med slušajnostmi je predlagal dr. Josip Strašek, starosta »Sokola« v Brežicah, da se naj prihodnje leto priredi skupščina zveze in sokolski zlet v Brežicah, kar je bilo sprejeto.

Starosta savinskega »Sokola« Pevec pa je vabil k 25letnici »Sokola« k 25letnici »Sokola« v Mozirju, ki bo prihodnje leto.

Nato je dr. Ravnihar zaključil zborovanje.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 1. septembra. Poslanska zbornica se prihodnji petek odgodi. V sredo ne bo seje zaradi cesarjevega godu. Razen debate o vladni izjavi najbrže ne pride na vrsto noben drugi predmet. Po parlamentarnem zasedanju se osredotoči politično zanimanje v češki dež. zbor, kjer se bo razpravljalo o volilni reformi po kurijah.

Zopet obstrukcija v državnem zboru?

Praga, 1. oktobra. Glasilo čeških agrarcev prorokuje, da se bo češka obstrukcija najbrže zopet oživila. Kako se razvija sedaj parlamentarni položaj, nimajo mladošči vesolja do dela, pač pa veslejo do obstrukcije. Čakali so dovolj dolgo in zadnja vladna izjava jim je povedala, da še dolgo ni konca šakanju. Voditelji češke politike spoznavajo šele sedaj, kar je bilo poprej že opetovano

rečeno, da so svojo partijo sramotno saigrali.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 1. septembra. Fejervaryjevo ministarstvo ostane do nadaljne odločitve na krmilu Baron Fejervary pride najbrže prihodnji teden zopet na Dunaj in pri tej priliki se bo naglo zjasnil položaj. Ako koalicijska omogoči rešitev krize na podlagi koalicijskega programa, ki ga je sestavil baron Fejervary, potem bo že koncem prihodnjega tedna imenovano koalicijsko ministarstvo, sicer pa se reaktivira Fejervaryjevo ministarstvo. V tem slušaju stopi baron Fejervary dne 10. t. m. pred državni zbor s popolnoma gotovim vladnim programom, ki bo obsegal vsa gospodarska, politična in vojaška vprašanja s splošno volilno pravico vred. Vsekakor pa prevzame baron Fejervary zopet vlado le pod pogojem, da dobi dalekosežna pooblastila. Dosedaj mu je cesar odobril vse predložene načrte in nasvete. Nadalje izide baje še pred 10. oktobrom cesarjevo lastnoročno pismo na narod, da pripomore Fejervaryjevemu programu do veljave.

Vstaja v Novem bazarju.

Belgrad, 1. septembra. Srbako prebivalstvo v sanžaku Novi bazar se javno punta proti turškim vladnim organom, ker se je podražila desettina za 6%. Nad 2000 oboroženih Srbov je prišlo na drnogorsko mejo ter tam taborijo. Vstahi so ujeli 32 turških vojakov s častnikom vred. Baje podpirajo vstase drnogorski častniki pri oboroževanju.

Spor med Grško in Rumunsko.

Bukarešta, 1. septembra. Vkljub prizadevanju avstro-ogrškega in italijanskega poslanika, da prepričata grško vlado, da nima prav, se spor čimdalje bolj postruje. Največ je zakrivil bivši grški poslanik v Rumuniji, Tomba zis, ki napram častniškim poročevalcem izziva in sramoti Rumunijo. Tako je n. pr. rekel, da je v dokaz zaničevanja napram Rumuniji pustil pri poslaništvu v Bukarešti samo portirja. Rumunsko finančno ministarstvo je že izdelalo odpoved trgovinske pogodbe, ki je bila sklenjena z Grško leta 1900. Uvoz grških izdelkov se popolnoma prelovene na Rumunskem, a nadomestijo se s turškimi in francoskimi izdelki. Istotako se razpušči v deželi več grških cerkvenih obšin, ki niso bile zakonito ustanovljene.

Nemški cesar Viteju.

Berolin, 1. septembra. Cesar Viljem je predsedniku ruskega ministrskega odbora osebno izročil visoko odlikovanje ter pri tem izpregovoril: »Izkazujem vam iste časti kakor kronani glavi. Izvršili ste nekaj izrednega in Rusiji čestitam, da ima takega moža. Ako bi imeli vladarji veliko takih zvestih služabnikov, govorilo bi se ugodneje o monarhijah.«

Petrograd, 1. septembra. Car je podelil Viteju grofovstvo.

Dopisi.

Iz Medvoda. Kaplan Brajce v Sori ima pravico do bere in sicer ima pravico do enega mernika pšenice v zrnju. Toda Brajce je komoden gospod in ima raje denar kakor pšenico. Zato je oznanil, da bo dobil denar namesto zrnja. In res so pobirali njegovi eksekutorji od ljudi po pet kron namesto enega mernika pšenice. Kakor znano, velja en mernik pšenice nekako tri krome. Kaplanovi eksekutorji so na mnogih krajih res izrabili po pet kron, povsod se jim ni posrečilo. Vsekako je kaplan Brajce naredil izvrstno kupčijo in ker ima škot take prebrišance posebno rad ter jih vedno protežira, bo gotovo Brajce še visoko splezal na lestvi katoliške duhovščine.

Iz Sostanje. Dne 9. septembra priredilo je šaleško učiteljsko društvo svojemu častnemu članu gospodu nadučitelju Fr. Hernausu povodom njegovega upokojenja in odhoda iz Sostanje časten večer, pri kojem se je v resnici pokazalo, koliko ljubezni in spoštovanja je g. nadučitelj užival v našem trgu. Vzgojil je pa tudi, lahko rečemo, dva roda, kajti služboval je v Šostanju

celih 33 let. Prijatelj in častilec njegovih se je nabralo iz vse Šaleške doline toliko, da je bila prostorna dvorana hotela »Avstrija« čisto polna. Slavnostni govor je govoril društveni načelnik g. Koropec in v vnešenih besedah spisal slavnostno plodonosno delovanje za 47letnega njegovega službovanja oploh, zlasti pa v Šostanju. Deželni poslanec gosp. I. Vošnjak se je od slavljenca poslovil v imenu okrajnega šol. sveta, trški župan gospod Rajšter pa v imenu občinskega odbora, kojih mnogoletni delaven član je g. Hernaus bil. Za zabavo so skrbeli ta večer mešani zbor čitalnice, godbeni klub in pa tega kvintet. Vsem udeležencem bode gotovo ta večer ostal v trajnem spominu in gotovo vsi odkritosrečno žele, da se uresniči zadnja, ta večer opetovano poudarjena želja: »Dragi prijatelj Hernaus, užijaj tako zaslužni pokoj čil in zdrav še mnogo let in ne pozabi vdanih Ti Šostanjčanov.«

Slovensko gledišče.

Anzengruber: »Samski dvor«.

Letošnjo sezono smo začeli v znamenju Anzengruberja. In to dejstvo ni brez gledalskega pomena. Saj je Anzengruber ustvaritelj prave ljudske drame, polne dejanja, humorja in globoke tragike. In takih iger želi naše občinstvo. Niti ne rečemo, naše širše občinstvo. In ker zbog naših političnih razmer naša glediška blagajna potrebuje občinstva, mnogo občinstva, ji ne smemo šteti v zlo, ako se je začelo naše slovensko gledišče v znamenju te vrste iger. Sicer nam pa obeta repertoar, da pridejo do svojega računa tudi oni, ki od drame ne zahtevajo samo lepe scenerije, mnogo dejanja, debele šale in solza polne tragike. — Začeli smo torej z Anzengruberjem in reči se mora, zelo srečno, proti pričakovanju srečno. Dasi namreč Anzengruber od svoje publike zahteva, da pri njegovih ljudskih dramah misli, je vendar večerajšnja njegova drama, »Samski dvor« tudi naši publiki zelo ugajala. Našemu občinstvu namreč najbolj ugajajo one drame, v katerih ni šele treba stikati po finesah še manje po globljih mislih. Samo globljih misli ne! Kdo bo še v gledišču mislil! V gledišču si iščemo razvedrila, kakor si ga iščejo Dunajčanje v »Josefstädter« — ali pa v »Jantsch-Theater«! — Dasi torej greši slavni Anzengruber proti tem našim primitivnim zahtevam, je šel vendar pravilo in zmagonosno skozi cilj s svojim »Samskim dvorom«. Da se mu je to posrečilo, temu je krivo dvojce: prvič dovršenost njegove drame same in drugo v istini dobra predstava.

Anzengruber nam ni več tujec. Njegovi »Dolski župnik«, »Krivoprisežnik«, »Četrta zapoved«, »Podkriževalci« so nam že stari znanci. Sicer Anzengruber v nas ni našel tistega globokega umevanja, ki ga je našel pri svojih ožjih nemških rojakih, ali zapustil je vsaj nekaj sledov. Anzengruber je bil eden prvih, vsekakor pa najodličnejši dramatik neolepšanega ljudskega žitja. Meščan in kmet, to so njegove dramatske osebe, risane z rafiniranim psihološkim umevanjem.

Njegova sila leži v tem, da zna tako, kakor malokateri drugi, verno in dosledno slikati značaje in iz značajev samih se mu razvija vse dejanje. Pri njem torej dejanje ne izvira iz zunanjih nagibov, ampak iz notranjosti osebe. Torej izvija tudi vsa tragika, ki ji zapadejo njegov junaki, le iz njihove notranjosti, iz njihove »vesti.« Tako tudi v večerajšnji premieri, »Samski dvor« — Francka, sirota in samska posestnica bogate kmetije (»Samski dvor«) se je zaljubila v svojega velikega hlapca, Lovrenca. Dasi že precej v letih, vendar še doslej ni vedela, kaj je ljubezen. Njena vzgoja je bila taka, da ni Francki nikdar prišel pred oči vsaj malo čeden fant. Novi velik hlapec pa je brhek fant; kaj čunda, da je tudi v njeni nedotaknjeni duši zaplapolal svetli plamen ljubezni. In sama mu prizna, da ga ljubi. Tudi v njegovem srcu se je zgenilo nekaj, kar je sčasoma vzrastlo v nekaj silnega in neodoljivega. Tudi on jo že zavrača ljubi. Francki je Lovrenc prva ljubezen. In zato zahteva od njega, da mora tudi ona n. j. m. u. biti prva in edina ljubezen, da ji mora on darovati vse svoje sreče, svoje nedeljeno srce. In ta njena zahteva, izvirajoča iz njenega nedotaknjene srca, postane tragična. Lovrenc je namreč že preje nekje v neki drugi fari ljubil dekleta in imel otroka z njim. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. oktobra.

— **Občinski svet** ima v torek 3. oktobra ob petih popoldne sejo. Na dnevnem redu so naznanila predsedništva in poročila o škontraciji mestne blagajne; o prošnji A. Rudovih dedišev za povisek že dovoljene podpore za sgradbo vrtno ograje; o predlogu mestnega magi

prata glede prodaje smrek v Tivol
stem gozdu; o dopisu kuratorija
kmetijske kemijskega preskušališča
za Kranjsko za prispevek; o predlo-
gih osiroma resoluciji strokovnega
društva tekstilnih delavcev in de-
lavk; o oddaji Elizabetne ustanove
za učenje višjih strokovnih šol na
Dunaju ali v Pragi; o prispevku
mestne občine za obrtno nadalje-
valno šolo o priliki združenja mest-
nih pripravljalnih tečajev z nadalje-
valno šolo na c. kr. realki; o prošnji
monterjev mestne elektrarne in vo-
dovoda za pripevek k popravilu njih
koles; o prošnji nekega stražnika za
podporo in o računskem zaključku
mestnega užitninskega zakupa za
leto 1905.

— **Socijalnodemokratska**
demonstracija. Dunajski socijalni
demokratje bi se radi iznebili ministr-
skega predsednika barona Gautscha,
ker jim ne gre tako na roko, kakor
njegov prednik Körber. V ta namen so
ukazali svojim agentom, da morajo
povsod prirediti demonstracije proti
Gautschu in za splošno in enako vo-
lilno pravico, ob enem pa obljubili, da
začne v parlamentu velikansko akcijo.
Oboje se je ponesrečilo. Z blestečimi
frfazami napovedana parlamentarna ak-
cija se je korenito ponesrečila in tudi
demonstracijska zborovanja so se le v
nekaterih industrijskih centrih obnesla,
niso pa imela prav nobenega pozitiv-
nega efekta. Ljudje so takih demon-
stracij že tako vajeni, da se zanje ne
menijo dosti. Za Nemci in Čehi so
končno pričapljali tudi ljubljanski so-
cijalni demokratje in priredili v soboto
zvečer v areni »Narodnega doma« zbo-
rovanje z dnevnim redom: Gautsch in
splošna volilna pravica. Ker se je te
dni dr. Tavčar v državnem zboru
izrekel proti splošni in enaki
volilni pravici, je čisto na-
ravno, da se je na soc. demokratičnem
shodu govorilo tudi o tej izjavi dr. Tavčarja.
Glavno besedo na shodu je imel Ko-
relček Linhart, kar je vzel zborovanje
vso resnost. Linhart se je hudo nape-
njal, da bi zborovalce spravil v neko
ogorčenje, ali uspehov ni imel. Ker je
pričakoval »fej«-klicev, je večkrat za-
grmelo »bravo«. Ko je Linhart z veli-
kanskim trdom dosegel nekoliko kli-
cev »dol z Gautschem«, je neki redi-
telj (!) zarežal na dotičnike. »Kaj dol
z Gautschem« in »boš tih!« Linhart se
je s svojim volim patosom posebno
zaganjal v dr. Tavčarja in se povzpel
do gorostasne trditve, da pojdejo so-
cijalisti na ulico in tam vršili sodbo.
Drugi govornik je bil Koemur, ki je
napadal narodnoradikalno dijaštvo, na
kar mu je odgovarjal jurist Žrjav.
Zborovalci so ploskali tako Žrjavu ka-
kor Koemurju, dasi sta zastopala ravno
nasprotni stališči. Ko sta Linhart in
Tokan znova pojasnjevala, kako grozo-
vito krivico delata baron Gautsch in
dr. Tavčar socijalnim demokratom, se
je velik del zborovalcev odpravil na
ulico. Med priganjači je bil posebno
vnet neki Poglaj, ki je bil do zadnjega
časa uslužbenec pri bankrotnem so-
cijalnodemokratičnem konsumu in bi zdaj
rad dobil kako drugo sinekuro. Demon-
strantje so šli najprej pred dež. vlado
in tam žvižgali ter vpili pereat, potem
pa so se odpravili na Breg in se tam
na veliko zabavo ondotnih stanovalcev
prodrcirali z žvižganjem in pereat
klicaj. Tej demonstraciji je sledila čez
nekaj časa protidemonstracija, pri
kateri se je klicalo »živio dr. Tavčar.«

— **Protestni shod proti**
podražanju mleka. Ljubljanski
meščani so se zbrali večeraj popoldne
brez posebne agitacije na vrtu gostilne
Perlesove, da dajo duška neopraviče-
nemu podražanju mleka. Prišlo je to-
liko občinstva, največ ženskega spola,
da je na obsežnem vrtu primanjkovalo
prostora. Shod je otvoril G. Tuma,
ki je bil tudi soglasno izvoljen za pred-
sednika. Za njegovega namestnika je
bil izvoljen G. Aleš, za zapisničarja
pa G. Hibšar. G. Tuma je otvoril
zborovanje ter poročal o podražanju
mleka sploh. V svojem govoru je po-
udarjal, da je bil ravnatelj kmetijske
družbe, G. Pirc, prvi, ki je deloval pri
okoličanskih kmetih na to, naj podra-
žajo mleko. (Barni klici.) Navajal je, da
ima gospod ravnatelj 1000 gld. letne
plače v namen, da poučuje kmete o
umnem kmetovanju, ni pa njegov na-
men, hujskati kmetovalce proti mešča-
nom. (Med zborovalci je nastal silen
vrišč. Slišale so se zelo trpke opazke.)

Ta gospod je rekel kmetom, da je vse-
eno, ako podražijo mleko za 2 ali 4
vinarje, meščani ga bodo vendar radi
kupovali. (Zopet vrišč.) Ravno tako
strasten agitator proti meščanstvu je bil
mlekarski nadzornik Legvart. (Zopet
vrišč. Klici: Naj se le oženi, pa bo
videl, kaj je draginja v mestu!) To
podraženje ni pravično, temušč le na-
skok na ljubljansko prebivalstvo. Take
prilike za ugodno prodajo mleka nima
nobeno drugo mesto, ker je okolica po-
vsod bolj oddaljena. Ljubljanski okoli-
čani pa prinašajo vse živilske potreb-
ščine iz neposredne bližine in vse
drago prodajajo. Tu se vidi, kako kmet-
je potratno živijo na stroške meščanov.
Nas vidijo le v nedeljo, kadar si malo
oddahnemo ter pridemo na sprehod.
Posebno sramotno se obnaša pri tej
akciji »Slovenec«, ki vedno govori,
da gre v boj za ljudstvo, a tu se gre
za ljudstvo, največ za njegovo ljudstvo,
a on je na strani oderuhov. In vendar
ravno mestni nižji sloji dajo ves svoj
zaslužek klerikalni stranki za maše,
očenaše itd. Cigararice (in teh je bilo
jako mnogo na shodu) žive skoraj od
same kave (Klici: Ali krompirčkov!),
in dasi so klerikalne podrepuice, v kljub
temu je »Slovenec« za to, da se jim
vsak grizljaj podraži, kakor v nobenem
drugem mestu. (Klici tobačnih delavk:
Sramota! Oderuhi!) Vsaka krava da
kmetu na leto samo na mleku
zaslužka 336 K, vrhutega daje še
teleta in gnoj. In uradnik, ki nas me-
ščane zopet hoče udariti z novim po-
draženjem, se dela naprednjaka.
Obžalovati je, da se je tako daleč od-
maknil od svoje naloge, da hujška proti
ljubljanškemu prebivalstvu. Delavci, ki
zaslužijo po 60 do 70 kr. na dan, si
prave kave ne morejo privoščiti, njihova
kava je bolj podobna žeganju vodi
(Klici: lugu!) In v kljub temu piše »Slo-
venec«, da je kmet revež. Če pa pri-
demo mestni rokodelci in obrtniki na
deželo, se norčujejo kmetje: »Kaj bodo
ti ferdamani mestni škriči, celo uro se
dijo pri četrtinski vina!« Seveda kmetje
se bahajo pri »štetanu«. Ako bomo mi
tako edini, kakor kmetje, bomo videli,
kdo bo zmagal. Govorijo, da bodo
maslo delali, a tu jim bo trpka predla.
Par dni se homo že zdržali brez mleka.
Če ga tudi po 7 kr. plačujemo, je še
vedno predrago, ker je po stari meri
bilo dosedaj pravzaprav po 6 kr. Ako
imajo gospodje pri »Slovencu« v kletih
vina na razpolago, mi ga nimamo, ko-
maj vsak teden si ga moremo privo-
ščiti četrtinko. In ravno ta stranka ima
v meščanih molzno kravo, ki nas odira
ter ima za nas le prijazne obraze, ako
voha kako posojilno knjižico, sicer pa
so mednarodni. Koliko imamo v mestu
vdov z otroci, ki služijo na mesec 8
do 9 gld za postrežbo, kako naj plaču-
jejo te dražje mleko. Mi živimo od
tedna do tedna ter nismo založeni z
denarjem, kakor gospoda pri »Slo-
vencu«. Tretji gospod, ki je proti me-
ščanstvu in za podraženje mleka, je
Seliškar, lastnik dveh mlekaren v
Ljubljani. Hotel je odirati meščanstvo
na ta način, da je nahujskal kmete,
naj podražijo mleko, češ, stranke bodo
kmetom odpovedale in pri njem kupo-
vale. Tega gospoda si je dobro zapom-
niti, in nihče naj ne gre k njemu ku-
povat mleka. (Drastični klici.) Nadalje
je povedal, da je Skofja Loka in oko-
lica ponudila, da bo za 14 h dostavila
mleko v Ljubljano. In ta Seliškar je
šel kmete naščuvati, naj prestopijo rajši
k mlekarski zadrugi. Mi nimamo 24 ur
časa za postopanje. Mi delamo v letu
12 mesecev, kmet pa le 5 do 6 mese-
cev, potem pa za pečo sedi. Nam ne
dopušča premoženje, se voziti v Rim
in v Luro, a okoličanski kmet to lahko
stori, češ, jutri bom pa Ljubljancem
udaril. V tem trenutku postopa vsa
Ljubljana solidarno, kakor morda še
nikoli. Nihče naj se ne vda drugače
kakor po sedem krajcarjev liter.
Bomo videli, ali bodo hodile okoliške
punice se nadalje v lakostih čevlji in
polžastih nogavicah. Gospa Neža Ro-
pič se je nato v drastičnih besedah
oglasila proti podražanju mleka. Pove-
dala je, da nekatere ohole gospe kršijo
solidarnost, ker je neka gospa rekla, da
bo kupovala mleko, četudi je po kroni,
da se ji nič ne smilijo matere, ki imajo
veliko »panžev«. (Klici: »Ako nima
16 otrok, ni krščanska mati!« Ako pa
nima nobenega, pa jo je hudič obsedel!) G. Hibšar
je rekel, da je bilo mleko vedno ene cene
in okoličani so bili zadovoljni. Sedaj se
mleko podražili z umetnimi mabinaci-
jami. (Klici: Volitve se bližajo!) Pra-
vemu kmetu se zdi še danes 10 kr.
primerna cena za bokal mleka. Pri novi
ceni se hočejo le prekupovalci okoristiti
na stroške malega kmeta. Prekupovalci
bi radi molzli kmeta. Slišal je kmetice,
ki so rekle: Ne bom ga podražila, saj
je že tako predrago. Mali posestniki z
1 ali 2 kravami bodo pri tem udarjeni.
Veliki posestniki pa že itak pridelavajo
krme, da jo prodajajo. Bodimo soli-
darni ter jejmo rajši prežganko. V 3
do 4 dneh pa nam bodo prišli ponjati
mleko. Za neobhodno potrebno pa na
prosimo g. župana, da nam priskrbi
mleka po primerni ceni. (Klici: Živio
župan!) G. Tuma je izvajal, da mle-

karji na deželi dajejo mleko po 3—6
kr. Za siratko pa morajo plačevati še
1 kr. Pirc in Legvart hodita le od fa-
rovža do farovža, ker iščeta mandatov.
Neki Kordelič je začel govoriti, da
gospoda ne pozna delavca, kadar gre
za zboljšanje njegove plače. Tedaj se
še nikdar ni mestni magistrat oglasil.
(Viharni klici: To ne spada sem! Tukaj
solidarno zahtevamo znižanje cen mleka!)
Nastal je vihar, da ni smel govoriti.
Končno mu je tudi predsednik odvzel
besedo. Odgovarjal mu je g. Hibšar
češ, da je prav, da se za delavce po-
teguje, a tu se ne gre samo za delav-
stvo, temuč za vse sloje. Ravno delavce
plačuje najtežje mleko. Bodimo v tem
vorašanju edini. Mlekarki so si sami
najbolj pokvarili, ker bodo strogo kon-
trolirani. (Klici: »Na štepanjski mitnici
še ni kontrolorja!«) To je bila dobra
županova ideja, zato mu kličemo: Bog
ga živi! (Viharni klici!) Končno se je
predsednik zahvalil za mnogobrojni
obisk ter obljubil še več takih shodov,
dokler ne zmagamo. (Navdušeno kli-
canje.)

— **Okoličanski gostilni-**
čarji za podraženje mleka.
Izvedeli smo, da agitujejo nekateri
okoličanski gostilničarji z »so silo in
z raznimi sredstvi pri kmetih za po-
draženje mleka. Pritiska se na mle-
karje in na mlekarijo celo z gro-
njami, da bodo kasnovani z denar-
nimi globami. Prosimo zatorej svoje
naročnike, da nam sporočijo imena
takih agitatorjev, da jih obelodanimo!
Proti brezvestnemu hujskanju in te-
rorističnemu pritiskanju na zbegane
kmete je treba nastopiti z vso ener-
gijo. Velik del mlekarij je že popu-
stil od svojih neutemeljenih zahtev;
zatorej je treba prijeti hujškače!

— **O Prešernovi slavnosti**
je priobčil lepo, kratko, a markantno
pisano poročilo tudi »Trščanski Lloyd.«
Pisec »Adriaticus« pravi v svojem po-
ročilu: »Srca skupljenega naroda titrala
od milja i narodnog zadovoljstva, ku-
cajuči brže. A u mnogim očima prisut-
nika zacaklila toplu suza... suza, koja
je taj dan orosila i zalila mladu i
nježnu biljku čvršće sloge i bolje bu-
dućnosti svih južnih Slavena.«

— **»Slovenska Matica«.**
Letošnje društveno knjige izidejo ob
»Novem letu«. Zato pozivlje upravni-
štvo vse poverjenike in posamezne
ude, ki udane še niso plačali, da
pospejo udanost kar najhitreje,
najpozneje pa in zanesljivo
do 15. novembra t. l. Če bi tega
ne storili, ne pridejo v imenik in
tudi ne prejmejo knjig.

— **Svobodomiselnim slo-**
venskim abiturientom. Doba
počitnic, katere Vam je nudila do-
volj časa, da ste se odločili, bodele
li nadaljevali svoje študije na kak-
i univerzi, je minula. Gotovo je, da se
Vam je bilo veliko lažje odločiti
glede svojega bodočega poklica, ka-
kor pa, v katero akad. društvo bo-
dete vstopiti. Ideje, katere preveč
naše društvo, smoter, za katerim
stojimo naše društvo, Vam je znano.
Iz društvenega delovanja in iz okli-
cev, katere je društvo razposlalo na
slovenske abituriente, ste se lahko
prepričali, da je na Dunaju edino
naše društvo zmoglo vzgajati in
vspejati ne kimavcev in uskokov,
ampak krepke značaje, katere naš
slovenski narod od dne do dne sil-
neje potrebuje. Za to jsmuči podlaga,
na kateri je naše društvo ustanov-
ljeno, katere je edino prava, katere
pa manjka vsakemu drugemu slo-
venskemu akademskemu društvu.
Ni namen agitirati za naše društvo.
Tvo vrstice veljajo dotičnim, kateri
imajo vkljub neštetim, a neutemelje-
nim napadom na naše društvo po-
gum, vstopiti v naše društvo, po-
gum, si pridejati in nositi ime »Svo-
bodomiselni slovenski akademiki«.
Med srednješkolskim in visokoškolskim
življenjem zija grozen prepad, kateri
je požel že veliko slovenskih akade-
mikov in katerega je težko premo-
stiti. Prišli bodele v čisto nov svet,
v katerega Vam je bil pogled po-
polno zabranjen. Treba Vam je iz-
kušeneza vodnika, za kar ni nihče
bolj zmogel kakor starejši akademik-
preta. Temu so nevarnosti, katere
kolega novodošlemu naraščajo, dobro
znane. Ktor ima namen vstopiti v
naše društvo, naj mu bo prva pot v
društveni lokal, kateri se nahaja
»VIII. Alsterstrasse št. 7 II. stop. II.
nadst.« Tu bode našel vedno od-
krite tovariše, kateri mu bodo v vsa-
kem oziru z največjim veseljem na
razpolago. Za društvo svobodomiseln-
ih slovenskih akademikov »Sava«
na Dunaju. Odbor.

— **Podrta tabla.** Na Sori je
postavilo »Slovensko planinsko dru-
štvo« kazipot tablice k Sv. Katarini.
Na veder Malega Šmarna je igrinila
tablica s stebrom vred. Kdo jo je
podrl? Odgovor je lahek, ker je
znano, kako divjaški ljudje so pri
Brasce-Brenečovi stranki. Ako mi-
slijo tisuroveži, da so škodovali samo
planinskemu društvu, se motijo; ta-
blisa je koristila tudi romarjem, ki
grede k Sv. Katarini prosit za pravi

um in pamet, katero pot naj bi ven-
dar že enkrat šli tudi Brasce in
Brence pa Tone Trobentica in Ljub-
ljane.

— **Natakarica padla v**
steklene črepanje. V Celju je
natakarica Ema Lipnik padla po
stopnicah in padla v zaboj, v katerem
so bile steklene črepanje. Obrezala
se je tako strašno, da ji je toliko
krvi oteklo, da se je sgrudila pri-
teždi v okrajno bolnišnico blagajno.
Poslali so jo v bolnico.

— **Zaradi nevarnega pre-**
tenja je bil aretovan v Trstu de-
lavce Ivan Borčič. Na policijs-
kem ravnateljstvu so spoznali v
njem velikega tatu, ki ga celjske
oblasti iščejo že tri leta.

— **Neureča.** V Škedenju pri
Trstu je pri eksploziji nekega kotla
vrgel zračni tlak tehničnega uradnika
Rudolfa Sanzina tri metre globoko;
da si je na več krajih zlomil nogo in
dobil 15 cm dolgo zevajočo rano na
čelu. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Prepoden tat.** Večeraj zjut-
raj okoli 7. ure je prišel v »Leoni-
num« beračiti neki neznanec. Med
tem časom, ko je šla usmiljena sestra
v kuhinjo za berača nekaj iskat, je
ta vlomil na hodniku pri kapeli na-
biralnik in vzel iz njega 2 K 30 v
denarja. V tem trenutku je prišla pa
sestra iz kuhinje in se jo je tat tako
prestrašil, da mu je ves denar padel
na tla, potem je pa zbežal. Navede-
nec je okoli 50 let star, srednje šibke
postave, rujavih brk, ima ponošeno
suknjno, ponošen trd klobuk in bel
tulnik.

— **Preozke ulice** so bile da-
nes ponoči nekemu sijakarskemu
hlapcu. Sedeč na kozlu je konja cu-
kal sedaj na to, sedaj na ono stran
in vozil več po hodnikih, kakor po
cesti. Slednjič je prišel pred kavarno
»Prešeren« in peljal po hodniku, kjer
se je konju utrgala vprega, vsled čer-
sar je obstal. Ker ga je stražnik
opomnil, da naj konja pelje domaov,
se je sijakar spomnil na vsa imena,
kolikor se jih je naučil v prirod-
noznanstvu in z njimi toliko časa ob-
dajal stražnika, da ga je ta slednjiš
odpeljal v »špohovko«.

— **Mrtvega so našli** danes
zjutraj za Paschlehim zidom na
Mirji bivšega 47letnega poštnega
hlapca Jožefa Preka. Policijski zdrav-
nik g. dr. Illner je konstatoval, da
ga je zadela srčna kap. Prekovo
truplo so prepeljali v mrtvašnico k
Sv. Krištofu.

— **Na »popotovanje«** je
odšlo v soboto popoldne neko 3letno
dekletce ter srečno prikorajilo od
Ambroževega trga do Urbančkove
gostilne na Jezici. Tam jo je srečal
posestnik Anton Ramovš, ko je v
Ljubljeno peljal gramoz, jo vzel na
voz in jo potem oddal policiji, ki je
stareš obvestila, da so prišli po njo.

— **Aretoval je** danes dopoldne
mestni policijski nadstražnik Večerin
brezposelnega kleparja Viktorja Finaja,
rodom iz Podklostra pri Beljaku, ker
je natakarici Ivani Farbarjevi na Ra-
deckeje cesti ukradel površnik, vreden
16 K. Fina tatvino priznava, komu pa
da je površnik prodal, neče povedati.
Izročili so ga sodišču.

— **Slovinci v Ameriki.** —
V rudniku je ubito v Brad-
docku 25letnega Ant. Juga, doma
od Sv. Eme na Štajerskem. — Obe
nogi je zdrobilo v Hibiogu v
nekem rudniku Janezu Verder-
berju, podomače Ralji. — V hiši
veselja zaklana je bil v J. h-
stawan Slovenec Josip Marela.
Zaklaj ga je neki Mayer, ki je prišel
v hišo iskat svojo pobeglo ženo.

* **Najnovejše novice.** —
Dunajski mesarji proti kr-
ščanskim socijalistom. Na
občnem zboru dunajske mesarske
zdruga se je bilo očitno vla-
dajoči krščansko-socijalni stranki, da
ni ničesar ni storila za obrtni stan,
temuč ga je proletarizovala. Zato je
treba, da se to stranko spravi od
vlade.

— **Strašni čin.** V Horodenku
v Galiciji je trgovec Berko streljal
na svojo ženo in sedem otrok. Ženo
in tri otroke je usmrtil, trije otroci
pa so nevarno ranjeni. Morica so od-
vedli v blaznico.

— **Ako grof krade.** Pomožni
uradnik in trgovinskem ministratvu
grof Evarist Arz-Vasegy je
ukradel svoji gospodinj 500 K. Du-
najski sodni dvor pa ga je oprostil,
češ, da je tatvino najbrže izvršil v
duševni smedenosti.

* **Bolezni raka** je razširjena
sicer po vseh delih sveta, toda le
po srednjem pasu zemeljske oble.
Bolj ko se bližamo severnemu ali
južnemu tečaju, redkeje je ta bolezen.
V Grenlandiji, Islandiji, Sibiriji in
Severni Ameriki, kakor tudi v Afriki,
Perziji in Siriji je rak popolnoma
neznana bolezen. Iz tega se vidi, da
bail te bolezni ne prenaša preve-
le vročine, pa tudi ne prevelikega
mrasa.

* **Mali računar.** Nadzornik
je vprašal nekega deška v prvem
razredu: »Koliko je pet in ena?«
Dešek ni odgovoril. Nadzornik:
»Misi si, da ti dam pet kuncev in
še enega kunca; koliko kuncev bi
potem imel?« Dešek: »Sedem.« Nad-
zornik: »Kako pa računaš?« Dešek:
»Enega kunca že imam sam doma.«

Telefonska in brzojavna
poročila.

Brno 2. oktobra. Včerajšnji
nemški ljudski shod je bil
prav mnogoštevilno obiskan, ne
toliko iz Brna, kakor iz drugih
nemških krajev. Navzočnih je bilo
36 državnih poslancev. Govoril je
tudi Wolf Dr. Kathrein je pisal,
da je proti ustanovitvi češkega
vseučilišča v Brnu, pač pa za to,
da se ustanovi v kakem pred-
kraju. V enakem smislu je pisal
tudi Lueger. — Češki ljudski
shod se je znamenito obnesel.
Govorili so Klofač, Hruby,
Heimrich, Skala, Žitnik in
drugi. Po shodu je 30.000 Če-
hov demonstriralo po ali-
cah. Z balkona sta govorila med
drugimi Stransky in grof Stern-
berg. Prišlo je na več krajih do
krvavih rabuk. Ranjenih
je bilo 170 oseb; mnogo
demonstrantov je bilo aretovanih.
Profesorju nemške tehnike, Well-
nerju, je bilo izbito oko. Na če-
ških in na nemških šolah so bila
vsa okna razbita. Kakšen politi-
čen efekt bo imel ta dan, se še
ne ve; Čehi so zadovoljni, ker so
sijajno dokazali, da Brno ni nem-
ško mesto.

Praga 2. oktobra. Tu so bile
velike protinemške demonstracije.
Pri raznih nemških društvih se
demonstrantje razbili dva okna.

Budimpešta 2. oktobra. Po-
slanec Lengyel agitira za to, naj
se madjarski boj zanese v
armado. Oficirji naj se družabno
bojkotirajo; madjarski rezervni
oficirji naj odlože šarža. Vojaštvo
pa se naj naščuje, da se bo pokora-
valo samo madjarskim povajem
s pretvezo, da ne ume nemški.

Budimpešta 2. oktobra. Koa-
licijski odbor je danes sklenil, iz-
dati na narod manifest in obtožiti
ministrstvo. Dalje je sklenil, kar
treba za slučaj, da bo parlament
funkcioniral, kakor tudi za slučaj,
da se odgodi.

Budimpešta 2. oktobra. Po-
licijsko ravnateljstvo je prepo-
vedalo obe demonstracij-
cijski bakljadi. Zdaj so Kos-
suthoveci in socijalisti naznanili za
dan 6. t. m. dve novi bakljadi.

Budimpešta 2. oktobra. Cesar
je ukazal ustaviti sodno postopanje
proti vsem železničarjem, ki so se
meseca aprila lanskega leta
udeležili stavke; obsojenim je
kazen odpustil.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna**
banka v Ljubljani. Meseca septem-
bra 1905 se je vložilo pri Ljubljanski
kreditni banki na vložne knjižice in
na tekoči račun 1,794.996 K 79 h,
dvignilo pa 1,536.539 K 16 h. Skupno
stanje vlog je bilo koncem meseca
septembra 1905 6,719.902 K 73 h.

— **Splošno kreditno dru-**
štvo v Ljubljani. Denarni promet
meseca septembra 1905: Srejemki
234.638 K 20 h, izdatki 230.837 K 92 h.
Skupaj 465.476 K 12 h. Letni promet
od 1. januarja do 30. septembra 1905:
Sprejemki 2,153.204 K 29 h, izdatki
2,149.404 K 01 h. Skupaj 4.302.608 K
30 h.

— **Kmetiska posojilnica**
ljublanske okolice, reg. za
druga z neomejenim poročtvom v
Ljubljani. Bilanca s dnem 30. sep-
tembrom 1905. Aktiv: Gotovina v bla-
gajni 31.344 K 87 h, naložen denar
947.420 K 27 h, vrednostne listine
355.389 K 05 h, posojila 6,637.547 K
76 h, zadržni den 209.544 K 30 h,
nepremičnine 166.880 K 83 h, pre-
hodni zneski 2473 K 61 h, inventar
4185 K 40 h, zaostale obresti od 31.
septembra 1904 103.613 K 48 h. Pa-
siva: Rezervni zaklad 121.226 K 15 h,
delež 25.466 K, pokojninski zaklad
13.405 K 81 h, hranilne vloge
8,074.037 K 34 h, predplačane obresti
od 31. decembra 1904 24.187 K 40 h.
Upravno premoženje 8.457.309 K 57 h.
Denarni promet 23,573.644 K 11 h.

Borzna poročila.		
Ljubljanska		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Uradni kurzi dan. borse 29. septembra 1906.		
Nalozbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100.40	100.60
4 1/2% srebrna renta	100.40	100.60
4 1/2% avstr. krona renta	100.60	100.70
4 1/2% zlat	119.40	119.40
4 1/2% ogrska krona	96.85	96.85
4 1/2% zlat	115.25	115.45
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	50.99	101.00
4 1/2% posojilo mesta Split	100.60	101.60
4 1/2% Zadar	100.00	100.00
4 1/2% bos. here. žel. pos. 1902	100.40	101.40
4 1/2% češka. dež. banka k. o.	100.55	100.45
4 1/2% zlat	100.25	101.65
4 1/2% zlat. pisma gal. d. bip. b.	100.85	101.85
4 1/2% pešt. kom. k. o. s.	106.55	107.55
4 1/2% zlat. pisma innerst. hr.	100.60	101.60
4 1/2% ogrske cen.	100.00	100.00
4 1/2% dež. hr.	100.00	100.00
4 1/2% s. pis. ogr. hip. ban.	100.10	101.00
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.00	101.00
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.90	100.00
4 1/2% juž. žel. kup. 1/4%	818.25	819.25
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.45	102.45
Srečke.		
Srečke od 1. 1860	160.50	162.50
1864	295.75	297.75
1868	166.25	168.25
1872	302.00	312.00
1876	302.50	311.00
1880	267.00	274.60
1884	103.00	110.60
1888	147.25	148.25
1892	26.00	28.00
1896	475.00	484.50
1900	78.00	83.00
1904	93.00	99.00
1908	65.00	70.50
1912	54.50	60.50
1916	34.75	36.25
1920	62.00	66.00
1924	74.00	78.00
1928	535.00	546.00
Dolžnice.		
Župne železnice	104.00	105.00
Državne železnice	879.00	880.00
Avstr.-ogr. bančne dolžnice	1642.00	1652.00
Avstr. kreditne banke	683.00	684.00
Ogrske	792.75	793.75
Živnostenske	247.60	249.00
Premogovnik v Mostu (Brün.)	631.00	657.00
Alpske montan	544.60	545.60
Frške žel. ind. dr.	2774.00	2784.00
Bima-Moravici	554.25	555.25
Trbovljske prem. družbe	305.00	310.00
Avstr. orožne tov. družbe	576.00	586.00
Češke sladkorne družbe	158.00	160.00
Valute.		
10. kr. cekin	11.86	11.40
10 franki	19.08	19.11
10 marke	23.47	23.55
Severajna	29.96	24.04
Marke	117.32	117.52
Laški bankovci	95.45	95.65
Rubli	254.00	254.60
Dolarji	4.84	5.00

Meteorologično poročilo

Vidna nad morjem 308 S. Srednji srednji tlak 758.0 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
30	9. zv.	730.9	14.8	sl. zahod	del. oblak.
1	7. zv.	730.5	10.0	sl. jug	megla
2	8. pop.	730.3	19.3	sl. zahod	del. jasno
3	9. zv.	728.3	13.2	sr. jz.ah.	nevihta
4	7. zv.	726.6	9.4	sr. sv.ahod	dež
5	8. pop.	727.1	8.8	sl. jz.ahod	oblačno

Srednja temperatura sobote 15.7 nor male: 12.9 in nedelje: 14.2, norm. 12.8. Mo krina 24 urah: 6.7 mm in 38.8 mm.

V globoki žalosti javljamo v lastnem in v imenu vseh sorodnikov, da je gospa

Eliza Matajč

roj. Jugoviz

soimetnica tvrde A. Globotschnig v Stražišču pri Kranju

previdena s sv. zakramenti, danes ob 2. uri popoldan preminila.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 2. okt. t. l., ob 5. uri popoldne.

Sv. maša zadušnica se boje brala v torek, dne 3. oktobra, ob 9. uri popoldne v župni cerkvi pri Sv. Martinu.

Stražišče pri Kranju, dne 30. septembra 1906.

Ljudevit Matajč, soprog. Fani Dolenz roj. Matajč, Leo Matajč, otroci — Peter Jugoviz, Leopoldina avnik roj. Jugoviz brat in sestra. — Edvard Dolenz, zet — Fran Dolenz, vnuk. 3158

Učenca

3159-1

krepkega, iz dobre hiše, veččega slovenskega in nemškega, sprejme takoj trgovina z usnjem v Ljubljani

Jurčičev trg št. 2.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob boleznih in smrti svoje preljube soproge, za mnogočastno spremstvo k zadnjemu počitku, za darovane krasne vence in za ganljivo nagrobno izrekanje tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno še udom in pevcem Čitalnice iskreno zahvalo.

Na Vrhniki, dne 30. sept. 1906.

Anton Komotar
c. kr. notar.

3156

Kupi se

3159-1

„Ljubljanski Zvon“ letniki 1883, 1886, 1896 in „Dunajski Zvon“ letniki 1870, 1878—1880. — Ponudbe s ceno pod „Zvon“, poste restante, Ljubljana.

Krojaški pomočnik

za veliko fino delo se takoj sprejme.

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

3161

Salonska obleka

kompletna, čisto nova, se ceno prodaja.

Vpraša se pri Tereziji Fruss na Rimski cesti št. 23, I. nadstropje na dvorišče.

3160

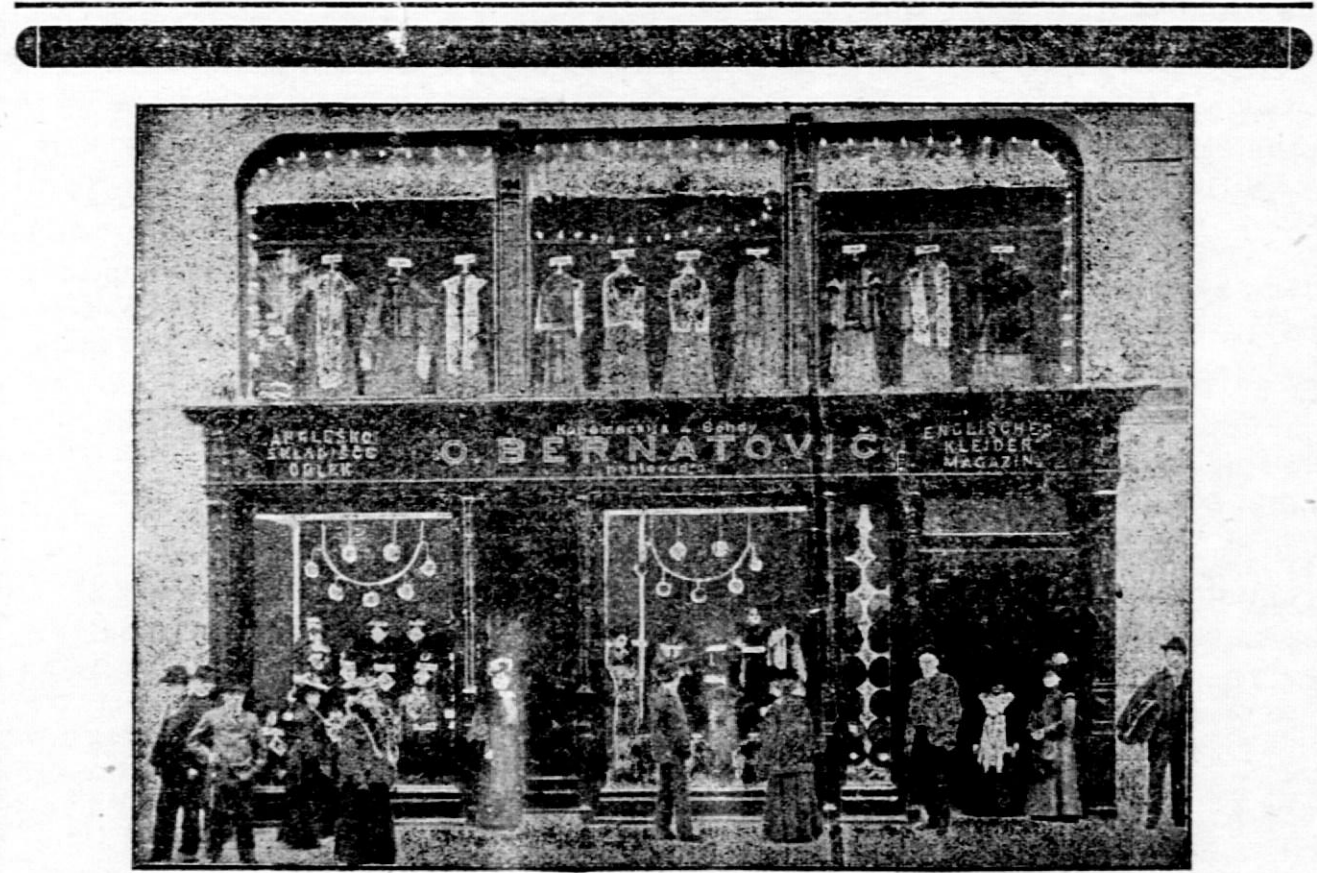
Objava.

Naložil se mi je tako visok pridobinski davek (okoli 3500 kron na leto), da bi se za dalj časa ne mogel braniti konkursa. Zato naznanjam svojim cenjenim edjemalcem, da bom s 1. januarjem 1906 svoje veletrgovine z vinom v Zagorju ob Savi opustil.

Josip Rossi

3152-2

vletrgovine z vinom v Zagorju ob Savi.

Zaradi ogromne

zaloge blaga se bo že pred pričetkom sezone prodajalo blago pod lasno ceno.

Največja izbira

moških oblek in športnih oblek, površnikov, športnih sukenj in zimskih sukenj, paletotov, pelerin in havelokov, deških oblek in otroških kostumov, najfineše izvršenih damskih kostumov, jopic, paletotov, raglanov, plaščev, ovratnikov, kril in mičnih bluz. Najnovejši ševitni ali double poldolgi paletoti se prodajajo brez konkurence od 6 gld. naprej.

3129 2

Obleka po meri iz anglešk. ali francosk. blaga se najhitreje in najfineše izvrši na Dunaju

„Angleško skladišče oblek“

Oroslav Bernatović

Ljubljana, Mestni trg št. 15.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakozi slovensko. narodno upravo.

Vsa posamila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

trgovski pomočnik

več trgovine z mešanim blagom, z dobrimi izpričevali, želi s 1. novembrom prenesti službo, bodisi v mestu ali na deželi. — Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

3080-6

Trgovski pomočnik

boljša moč, ki je dobro izurjen železninsko trgovino samostojno voditi, se sprejme. Lastnik proda tudi dobro idočo trgovino

(trafiko) z žganjetočem.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

3091-3

V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI :

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU. VEZANA 6 K 40 H, V USNJU VEZANA 9 K. LJUDSKA IZDAJA 1 K, V PLATNU VEZANA 1 K 40 H. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYER & FED. SAMBERG V LJUBLJANI. : DOBIVAJO : SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH. :

Mesto bi rad premenil izprašen spreten strojnik

zmožen italijanščine, nemščine in zadostno slovenske, vaje ključavničarskih del in popravil, montiranja in del pri elektr. razsvetljavi. Ponudbe uprav. „Slov. Nar.“ pod „št. 3079“.

4

Gospode

se sprejme na dobro domačo hrano. Mestni trg št. 3, III. nadst., desno.

3147-2

Ženitna ponudba.

Premožen posestnik, vdovec, star 40 let, ki ima sina dijaka, se želi seznaniti z inteligentno gospico, staro nad 30 let, ali vdovo brez otrok, ki bi znala pridno gospodinjiti in bi imela 3—5000 kron gotovine.

Pesne ponudbe, če mogoče s sliko, je pošiljati pod šifro „A. J.“ poste restante, Gorica.

3153-1

Poziv.

Mestni magistrat v Ljubljani pozivlja vse stranke, katerim se je mleko s 1. oktobrom podražilo, da naznanijo imena svojih dobaviteljev ali pismeno po dopisnici ali ustno pri mestnem tržnem nadzorstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 2. oktobra 1906.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. pomoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, Aussee, Solnograd, Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Klein-Reifling v Solnograd, Inmost, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francove v. Prago, Lipsko, Amstetten v. Dunaj.

Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenz, Curich, Zeneva, Paris, Amstetten na Dunaj.

Ob 8. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francove v. Prago, Karlove v. Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj via Amstetten.

Ob 10. uri 10 m. pomoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda).

PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako.

Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direkt. voz I. in II. razr.), Inmost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak.

Ob 7. uri 12 m. zjutraj osebni vlak iz Trbiža.

Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove v. Hebr. Marijine v. Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregenz, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel.

Ob 4. uri 29 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inmosta, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Morana, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, Klein-Reifling v Solnograd, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francovih varov, Prago, Lipskega.

PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m. zvečer istotako.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer.

Ob 10. uri 45 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru.

PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer.

Ob 9. uri 55 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru.

Srednjeevropski čas v 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„Goriško vinarsko društvo“

(registrovana zadruga z omejeno zavezo)

V Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. — Vzorce vin pošilja na zahtevo.

3157

Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini šte. 22.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakozi slovensko. narodno upravo.

Vsa posamila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Sprejemem takoj dva čevljarska pomočnika

IVAN RAMOVŠ

v Vodmatu šte. 36. 3129 3

Učenec

iz boljše rodbine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v

drogeriji Anton Ranc

v Ljubljani, Selenburgove ulice 3.

3137

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj in v trajno delo

Franjo Škrbec v Ložu

Gospodična

se sprejme na popolno, dobro oskrbo

Mestni trg št. 3, III. nadst., desno.

3146-2

Poziv.

Mestni magistrat v Ljubljani pozivlja vse stranke, katerim se je mleko s 1. oktobrom podražilo, da naznanijo imena svojih dobaviteljev ali pismeno po dopisnici ali ustno pri mestnem tržnem nadzorstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 2. oktobra 1906.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. pomoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, Aussee, Solnograd, Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Klein-Reifling v Solnograd, Inmost, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francove v. Prago, Lipsko, Amstetten v. Dunaj.

Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenz, Curich, Zeneva, Paris, Amstetten na Dunaj.

Ob 8. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francove v. Prago, Karlove v. Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj via Amstetten.

Ob 10. uri 10 m. pomoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda).

PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako.

Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direkt. voz I. in II. razr.), Inmost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak.

Ob 7. uri 12 m. zjutraj osebni vlak iz Trbiža.

Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove v. Hebr. Marijine v. Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregenz, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel.

Ob 4. uri 29 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inmosta, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Morana, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, Klein-Reifling v Solnograd, Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hebr. Francovih varov, Prago, Lipskega.

PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m. zvečer istotako.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer.

Ob 10. uri 45 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru.

PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer.

Ob 9. uri 55 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru.

Srednjeevropski čas v 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„Goriško vinarsko društvo“

(registrovana zadruga z omejeno zavezo)

V Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. — Vzorce vin pošilja na zahtevo.

3157

Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini šte. 22.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakozi slovensko. narodno upravo.

Vsa posamila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.